

SZPITAL SPECJALISTYCZNY
IM. ŚWIĘTEJ RODZINY SPZOZ

PRAWIDŁOWE ODŻYWIENIE W CZASIE CIĄŻY

STANDARD SZPITALNEGO ŻYWIENIA
Kobiet w ciąży i w okresie poporodowym – DIETA MAMY

Dowiedz się więcej:
Tel. 512 894 901

ul. A. J. Madalińskiego 25
02-544 Warszawa
www.szpitalmadalinskiego.pl

Od pierwszych dni życia dla Ciebie

PRAWIDŁOWY PRZYROST MASY CIAŁA W CIĄŻY

Prawidłowy przyrost masy ciała w ciąży jest niezbędny tak dla Twojego zdrowia, jak i zdrowia Twojego dziecka. Zależy on od tego, ile wynosił Twój wskaźnik masy ciała (BMI) przed ciążą. BMI obliczamy według wzoru:

$$\text{BMI} = \text{masa ciała przed ciążą (kg)} / \text{wzrost} * \text{wzrost (m)}$$

BMI przed ciążą	Zalecany przyrost masy ciała podczas ciąży
<18,5 Niedowaga	12,5-18
18,5-24,9 Prawidłowa masa ciała	11,5-16
25-29,9 Nadwaga	7-11,5
>30 Otyłość	5-9

* w ciąży bliźniaczej zalecany całkowity przyrost masy ciała wynosi 16-20,5 kg

JEDZ DLA DWOJGA NIE ZA DWOJE

PRAWIDŁOWE ODŻYWIANIE W CIĄŻY

Zapewnienie Twojemu organizmowi w czasie ciąży wszystkich niezbędnych składników odżywczych pozwala zadbać o zdrowie Twoje i Twojego dziecka. Pamiętaj, że to Ty jesteś dla swojego rozwijającego się maleństwa jedynym źródłem pokarmu. Twoja dieta powinna więc dostarczyć Wam wszystkich składników odżywczych, których potrzebujecie.

W czasie ciąży zapotrzebowanie na określone składniki odżywcze zwiększa się nawet o połowę. W tym samym czasie jednak zapotrzebowanie na kalorie rośnie w niewielkim stopniu. W pierwszym trymestrze Twoje zapotrzebowanie energetyczne nie ulega zmianie, w drugim zaś trymestrze wzrasta o około 360 kcal, w trzecim potrzebujesz około 475 kcal w stosunku do Twojego zapotrzebowania sprzed ciąży.

JEDZ RÓŻNORODNIE

- W swoim jadłospisie wykorzystuj produkty ze wszystkich grup żywności.
- Wybieraj te najbardziej wartościowe.
- Jedz kolorowo. Postaraj się, aby w większości lub we wszystkich spożywanych przez Ciebie posiłkach były warzywa o różnych kolorach: czerwone, pomarańczowe, żółte, zielone i grantowo-fioletowe. Im więcej naturalnych kolorów znajdzie się na Twoim talerzu, tym łatwiej dostarczysz organizmowi różnych składników odżywczych.

JEDZ REGULARNIE

Staraj się tak planować swoje żywienie, abyś jadła 5-6 regularnych posiłków w ciągu dnia. Spożywaj mniejsze porcje, ale z większą częstotliwością. Staraj się robić przerwy między posiłkami trwające nie krócej niż 2,5 godziny i nie dłużej niż 4 godziny.

	WYBIERAJ	OGRANICZAJ	WYELIMINUJ	WIELKOŚĆ PORCJI	LICZBA PORCJI	
					TRYMESTR	
					I	II i III
PRODUKTY ZBOŻOWE	<ul style="list-style-type: none"> • pieczywo z mąki z pełnego przemiału: pieczywo razowe, graham • ryż brązowy • makaron razowy • kasze gruboziarniste (gryczana, jęczmienna), kasza jaglana • płatki owsiane, otręby	<ul style="list-style-type: none"> • białe pieczywo • pieczywo tostowe • ryż biały • makaron z białej maki	<ul style="list-style-type: none"> • drożdżówki	<ul style="list-style-type: none"> • 1 kromka • pół bułki • 3 łyżki kaszy, ryżu, makaronu (przed ugotowaniem)	8	9
WARZYWA	<ul style="list-style-type: none"> • warzywa surowe, gotowane, pieczone • świeże zupy kremy • przeciera • smoothies	<ul style="list-style-type: none"> • warzywa smażone	<ul style="list-style-type: none"> • zupy instant, z kartonika • frytki i chipsy		400g	500g
OWOCE	<ul style="list-style-type: none"> • surowe • w postaci koktajlów, smoothies • owoce polane jogurtem • owoce w sosie własnym, bez dodatku cukru	<ul style="list-style-type: none"> • soki w kartonach • owoce w syropie • owoce kandyzowane • owoce suszone (mają więcej kalorii niż świeże)	<ul style="list-style-type: none"> • nektary owocowe, napoje • owoce z bitą śmietaną		300g	400g
MLEKO I PRODUKTY MLECZNE	<ul style="list-style-type: none"> • mleko 1,5-2% • kefiry, maślanki, jogurty naturalne • serki wiejskie • sery twarogowe	<ul style="list-style-type: none"> • sery żółte • sery topione • jogurty owocowe (zawierają więcej cukru)	<ul style="list-style-type: none"> • świeże, niepasteryzowane mleko i produkty mleczne • sery z surowego mleka	<ul style="list-style-type: none"> • 1 szklanka mleka /kefiru/jogurtu • 100 g sera białego • 2 plasterki sera żółtego	3	4
MIEŚO, RYBY, JAJA	<ul style="list-style-type: none"> • drób, królik • chuda wołowina i cielęcina • ryby (śledź, halibut, łosoś, makrela atlantycka, sardynki, tuńczyk z puszki, dorsz, pstrąg, zębacz, łupacz, flądra, sola • chude wędliny (szynka polędwica)	<ul style="list-style-type: none"> • jaja do 2-3 w tygodniu • baranina i wieprzowina	<ul style="list-style-type: none"> • surowe ryby i owoce morza • wędzone ryby • wędliny niższej jakości • surowe i niedogotowane mięso i jaja • wątróbkę i pasztety • mielonki, parówki i kielbasy • gatunki ryb: śledzie i łososie z Bałtyku oraz ryby tj.: marlin, miecznik, jesiotr, makrela królewska, karmazyn, płytecznik, turbot, strzępiel, panga, tilapia, ryba maślana oraz kraby		150g /4-5 razy w tygod- niu	250g /4-5 razy w tygod- niu

TŁUSZCZE	<ul style="list-style-type: none"> • do stosowania na ciepło i zimno: olej rzepakowy i oliwa z oliwek • do stosowania na zimno oleje: słonecznikowy, kukurydziany, z pestek winogron • masło, miękkie margaryny 	<ul style="list-style-type: none"> • ryby w oleju 	<ul style="list-style-type: none"> • produkty zawierające izomery trans kwasów tłuszczowych m.in.: potrawy typu fast food, frytki, dania gotowe, twarde margaryny, chipsy, zupy instant, wyroby cukiernicze, wytwarzane przemysłowo ciasteczka, czekolady i batoniki • tłuszcze pochodzenia zwierzęcego: smalec, słonina, boczek, tłuste mięso 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 łyżka oleju roślinnego/ masła lub miękkiej margaryny 	3	3
-----------------	--	--	--	--	---	---

* Zalecane w tabelce ilości porcji przeznaczone są dla kobiet o przeciętnym zapotrzebowaniu energetycznym, spodziewających się jednego dziecka

Opracowano: na podstawie broszury „Odżywiaj się prawidłowo i bądź aktywna w czasie ciąży” www.zachowajrownowage.pl

PROGRAM

Nasz Szpital jest realizatorem programu pilotażowego NFZ i Ministerstwa Zdrowia „**Standard szpitalnego żywienia kobiet w ciąży i w okresie poporodowym – Dieta Mamy**”.

Celem głównym pilotażu jest wdrożenie modelu żywienia zapewnianego kobietom w ciąży i w okresie poporodowym hospitalizowanym w oddziałach szpitalnych oraz propagowanie zasad zdrowego odżywiania wśród pacjentek po zakończeniu hospitalizacji.

KORZYŚCI DLA CIEBIE

- Podczas pobytu w naszym Szpitalu masz możliwość skorzystania z konsultacji dietetycznej – wystarczy to zgłosić położnej w oddziale.
- Dodatkowo przez 2 miesiące od zakończeniu hospitalizacji masz możliwość kierowania pytań do szpitalnego dietetyka drogą elektroniczną na adres: dietetyk@szpitalmadalinskiego.pl.
Pamiętaj, aby w treści maila podać **numer księgi głównej** - numer ten widnieje na karcie informacyjnej leczenia szpitalnego.
- Na naszej stronie szpitalmadalinskiego.pl znajdziesz jadłospis na każdy dzień pobytu w szpitalu.
- Jeśli chcesz się z nami podzielić opinią na temat serwowanych posiłków w naszym Szpitalu zachęcamy do kontaktu mailowego lub zgłaszanie uwag bezpośrednio do personelu w oddziale.

Więcej informacji na temat prawidłowego żywienia kobiet w ciąży i kobiet karmiących znajdziesz na stronie internetowej Narodowego Centrum Edukacji Żywnościowej:

www.ncez.pl

Zapraszamy do skorzystania z bezpłatnych porad dietetycznych on-line pod adresem:
<https://poradnia.ncez.pl/>